

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, izreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 53. No. 254.
1938. november 11., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Királyok találkozója készül Londonban

Hivatalos közlemények az angol főváros programjáról —
Az angol—olasz egyezmény ügye — Chamberlain párisi utja

Bucurestből jelentik: Öfelsége CAROL király londoni utazásával kapcsolatban tegnap a következő hivatalos közleményt adták ki: Öfelsége Carol királyt londoni utazása alkalmával Öfelsége MIHAI gyulafehérvári nagyvajda kíséri el. A kormány részéről PETRESCU-JOMNA külügyminiszter, a királyi udvar részéről pedig a következők lesznek Öfelsége Carol király kíséretében: URDAREANU, a királyi udvar minisztere, STARCEA, az udvar főceremóniamestere, FLONDOR, udvari marsall, MIHAIL tábornok, a királyi katonai udvartartás feje, MIHAILESCU alezredes, királyi hadsegéd és RADU Ilie őrnagy, Öfelsége Carol király szolgálattévő tisztje.

Az angol sajtó hosszú cikket méltatja Öfelsége H. Carol király londoni látogatását. Egyes angol lapok úgy vélik, hogy Carol király Londonban találkozni fog az ott tartózkodó György görög királlyal. Öfelsége H. Carol király látogatása után nemsokára Pál jugoszláv régensherceg utazik Londonba.

Az angol közélet markáns személyiségei a

Magyar, lengyel és német zónák a pozsonyi kikötőben

Innsbruckból jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung értesülése szerint a közel jövőben megindulnak a tárgyalások, amelyeknek az a célja, hogy Magyarországnak, Németországnak és Lengyelországnak szabad zónákat biztosítsanak a pozsonyi kikötőben.

Bonnet helyesli a „békés megegyezések” külpolitikáját

Páris. Bonnet francia külügyminiszter az amerikai klub ebédjén beszédet mondott, a melyben méltatta a francia—amerikai demokráciák barátságát. Kijelentette, hogy a müncheni megállapodás összhangban van Hull külügyminiszternek 1937. július 16-án a nagyhatalmakhoz intézett jegyzékével. Hull külügyminiszter ugyanis akkor a nemzetközi kérdések rendezését tárgyalásokkal és békés megegyezések útján ajánlotta. Ez a módszer Bonnet szerint annál is ajánlatosabb volt, mert a szudétáknak Csehszlovákiába való bekebelezése a béketárgyalások idején élénk tiltakozásra adott okot.

— Az amerikai államférfiak — mondotta — gyakran kívánják tőlünk, hogy teremtsük meg az európai államok között a tartós egyetértést. Ez a francia kormány óhaja is és az amerikai kormány ebben hathatósan segíthet nekünk.

Vége a ruszin autonómiának?

Prága. A prágai és pozsonyi kormányok között tárgyalások indultak meg a közeledés létrehozásának megvalósítása érdekében, de hamarosan kiderült, hogy a két kormányt áthidalhatatlan ellentétek választják el egymástól. Tisztázni kell a helyzetet a szlovák kor-

román sajtó részére interjúkat adtak. Öfelsége H. Carol király londoni látogatásával kapcsolatban. Így Sir Herbert Samuel, volt belügyminiszter, William Strong, Lord Phillimore, Harold Nicholson és mások, akik nagy öröklődéssel várják a londoni királylátogatást. Eredetileg munkáspárti képviselő többek között a következőket mondotta:

— Románia az az ország, amellyel feltétlenül meg kell őrizniünk kereskedelmi és gazdasági kapcsolatainkat. Nagy reményeket fűzünk ezzel az országgal folytatandó elkövetkezendő tárgyalásainkhoz.

Öfelsége H. Carol király londoni látogatásának eseményeit a látogatás egész tartama alatt direkt vonalon továbbíthatják Franciaországba és Romániába. Ugy a Victoria pályaudvari fogadtatást, mint a Guildhall Palace-beli villásreggelit közvetíteni fogja a rádió. Öfelségét a lemagasabb angol kitüntetéssel fogják dekorálni és számos angol lap a királylátogatás alkalmával ünneplő számat fog kiadni. (Rador.)

mány, másrészt Morvaország és Csehország között. A csehek az eddigi liberális parlamentáris, demokratikus köztársaságot akarják, míg a szlovákok a tekintély elvén alapuló köztársaság hívei. Amíg ebben a kérdésben nem jön létre megegyezés, addig nem állapodhatnak meg a köztársasági elnök személyében sem.

A pozsonyi Grenzboten című lap azt a feltűnést keltező prágai hírt közli, hogy a prágai kormány a cseh állam jelenlegi területi összevonására való tekintettel meg akarja szüntetni a ruszinszlovák autonómiát és az az álláspont, hogy a megmaradt ruszinszlovák területet beolvasszák Szlovákiába.

November 23—25 között érkezik Párisba Chamberlain és Halifax lord

London. Chamberlain miniszterelnök bejelentette az alsóházban, hogy Halifax lord és ő nagy örömmel fogadták el a francia kormány meghívását november 23—25 között Párisba. Reméli, hogy alkalomuk lesz arra, hogy a nemzetközi helyzetet a legutóbbi események világánál vizsgálják meg. Wansittard lord nem kíséri el őket franciaországi útjukra.

Az angol—olasz egyezmény

London. (Rador.) A Yorkshire Post jelentése szerint az angol—olasz egyezmény lord Perth és Ciano gróf által Rómában aláírt nyilatkozat formájában lép életbe. Az aláírásra november 14-én került sor, ezt megelőzően lord Perth átnyújtja az olasz király és császárnak új, az abessziniai hódítás elismerésén alapuló megbízólevelét. Az ünnepélyes külsőségek között véghemenő esemény után, lord

Perth, aki beföltötte a szolgálati körhatárt, visszavonul a tényleges politikai tevékenységtől.

Bethlen István gróf kormányzói kihallgatása

Budapest. Horthy Miklós kormányzó ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta gróf Bethlen Istvánt. A kihallgatás több mint egy óra hosszat tartott.

Itt írjuk meg egyébként, hogy az Express jelentése szerint Bródy András volt ruszin miniszterelnököt azért bocsátják szabadon, mert ungvári illetőségű lévén, magyar állampolgár lett és az egyezménynek értelmében Bródyt ki kell adni Magyarországnak.

Ungvár. A magyar csapatok esütőfűkötő délelőtt 1 órakor vonultak be Rimaszombatra, Munkácsra és Ungvárra.

Pótválasztás lesz a szudéta-területen

Berlin. A hivatalos lap legutóbbi számában rendelet jelent meg, amelynek értelmében a szudétanémet területeken a pótválasztásokat 1938. december 4-én tartják meg. A választáson csak szudétanémetek vehetnek részt.

Életheleptették az olasz fajvédelmi törvényt

Róma. Az olasz minisztertanács elhatározta, hogy megtiltja az árja olaszok házasságát másfajúakkal. Kivételes esetekben a belügyminiszter ad engedélyt. Köztisztviselők és katonák azonban nem kaphatják meg ezt a miniszteri hozzájárulást. A rendelet ellen vétőket 3 havi fogság és 10.000 líra pénzbüntetéssel sújtják.

A törvény a továbbiakban kimondja, hogy a zsidó szülőket meg lehet fosztani szülői hatalmuktól, ha nem zsidó gyermeküknek olyan nevelést adnak, amely nem egyeztethető össze a nemzeti érzéssel. Zsidók nem lehetnek katonák, gyámok és egyéb hasonló teendőket sem végezhetnek. Nem lehetnek nemzeti védelem alatt álló tulajdonosok. Nem lehetnek nemzeti védelmi cikkek gyártásával foglalkozni, vagy pedig olyan vállalkozók, amelyek száz munkásnál többet foglalkoztatnak. Hasonlóképpen zsidók nem vezethetnek ilyen üzemeket. Tulajdonukon nem lehet 5000 líránál nagyobb értékű földterület, sem pedig olyan városi ingatlan, amelynek értéke meghaladja a 20 ezer lírát. Végül még egyik kirívó intézkedés a törvénynek, hogy árja cselédek nem tarthatnak.

A rendelet egyik pontja kimondja, hogy állami közületekben, közérdekeltségű intézményekben, közérdekeltségű bankoknál és magánbiztosító intézeteknél zsidók nem alkalmazhatók. A fenti intézkedések alól kivételt a következők képeznek: Akik résztvettek a libiai háborúban, a világháborúban és az abesszin háborúban, valamint a fasiszta ügyért elesettek családtagjai, továbbá a jelzett háborúkban és a fasiszta ügyért megrokkant, vagy kitüntetésű zsidók. Ugyancsak kivételt képeznek azokról is, akik 1919—20—21 és 22 évben, valamint 1924 második felében léptek be a fasiszta pártba. Továbbá, akik különleges érdemeket szereztek. A zsidó fajú állami, közületi és közérdekeltségű alkalmazottakat három hónapon belül felmentik a szolgálat alól és rendes nyugalombánál alá vonják őket. A rendelet egyébként a külföldön élő olasz zsidókra is vonatkozik, akik az olasz állampolgárságukat 1919 után kapták. Ezek különben állampolgárságukat elvesztik és 1939 március 12-ig el kell hagyniuk Olaszország területét.

A Bucuresti-budapesti nemzetközi gyorsvonat utasainak izgalmas kalandja

Lesüppedt a pályatest a hatalmas sulyos szerelvény alatt. Indokolatlan izgalom Aradon.

Csütörtökön a kora délutáni órákban futótüz-ként terjedt el Aradon az a hír, hogy a nemzetközi gyorsvonatot, amely Bucurestiből Brassón keresztül Arad felé haladt, rendkívül sulyos szerencsétlenség érte. A hír szerencsére túlzottan bizonyult. A hivatalos jelentés beszámolója szerint ugyanis mindössze könnyebb természetű vasuti balesetről van szó, amelynek egy sebesült áldozata van.

A hatóságok közlése szerint a 201-es számú nemzetközi gyorsvonat, a hajnali órákban menetrendszerű pontossággal érkezett Brassóba, majd onnan Arad felé folytatta útját. A vonat reggel 6.30-kor a Köhalom közelében levő Erned községhez ért. Az alagút előtt erős kanyarban azonban eddig még meg nem állapított okból a vasuti pályatest meglazult és a hatalmas sulyos gyorsvonat szerelvénye alatt lesüppedt. A mozdonyvezető az utolsó pillanatban észrevette a végzetes katasztrófát jelenthető szerencsétlenséget és ezért teljes erejével fékezett és ezáltal sikerült is elejét vennie a komolyabb tragédiának. Így is a mozdony, valamint a posta- és csomagkocsi kisiklottak és felborultak. A baleset következtében mindössze Pop Ioan vasuti fűtő szenvedett a kezén és gyomrán sérüléseket.

A nemzetközi gyorsvonat utasai között érthető pánik keletkezett. Az utasok sorba ugrottak le a szerelvényről és csak akkor nyugodtak meg, amikor meggyőződtek arról, hogy a baleset nem járt komolyabb következményekkel.

A könnyen végzetessé válható vasuti balesetről telefonon értesítették az illetékes vasuti és rendőri hatóságokat, ahonnan megtették az ilyenkor szokásos intézkedéseket. A szerencsétlenség helyszínére segélyvonaton munkásosztásokat küldtek, akik nyomban hozzáfogtak az erősen megrongátódott pályatest megjavításához.

Tudósítónk telefon-jelentése szerint a munkálatok azonban csak igen nehezen haladtak és ezért a forgalmat a déli órákig nem sikerült helyreállítani. A balesetet szenvedett vonatot ezért forgalmán kívül helyezték és az utasoknak a helyszínen kellett vesztegelni, amíg a déli órákban újabb gyors-szerelvényt állítottak össze részükre. A vasuti baleset következtében a nemzetközi gyors természetesen csütörtökön, a kora délutáni órákban nem érkezett meg Aradra. A vonat érkezésének elmaradása miatt a menetrendszerint délután 3 órakor Magyarország felé nem indult nemzetközi gyorsvonat, amely csak pénteken reggel, a rendes időben veszi fel ismét az összeköttetést.

A szerencsétlenül járt vonaton több aradi utas is tartózkodott. Ezeknek hozzátartozói kétségbeesetten várták a balesetről érkező híreket. Többen érdeklődtek az Aradi Közlöny szerkesztőségében is, ahol állandó telefonösszeköttetésben állottunk az érdekelt vasuti szolgálattal. Mint kiderült, a vonaton tartózkodó utasok hozzátartozóinak aggodalma alaptalan volt, mert a vonaton ülőknek a balesettel járó izgalmon kívül más bajuk nem történt. A gyorsvonat utasainak egy része az esti 10 órai személyvonattal érkezett meg Aradra, miután a délutáni órákban a forgalmat helyreállították.

Megállapítást nyert, hogy a vasuti szerencsétlenség talaj-lazulás következtében történt. A gyorsvonat mozdonya, amely a pályatestről kiküldött, első részével az agyagos talajba furdott, a postakocsi pedig pozdoriává tört. Az utasok közül hárman könnyebben megsebesültek, többben pedig rosszul lettek. Délután 11 óra után indították a szerencsétlenség után az első szerelvényt, amely este pár perccel 11 óra előtt érkezett meg Aradra.

Részletes jelentés az amerikai választásokról

Newyork. (Rador.) A választások végleges eredménye a következő: A demokrata párt 17 kormányzót, a republikánus párt 11 kormányzót választott meg. Érdekes, hogy a demokraták 9 helyet hódítottak el a republikánusoktól, míg ezek ugyancsak 9, eddig köztársasági helyen győztek. A 48 szövetséges államnak 30 demokrata és 18 republikánus kormányzója lesz.

Válási hullám Csehszlovákiában

Prágából jelenti a Rador: A cseh kormány legnagyobb gondja, hogyan helyezze el a szudeta, valamint a lengyel és magyar területek átadása után visszaözönlött cseh állami tisztviselőket.

A kormány elhatározta, hogy nyugdíjba küldi az összes férjes asszonyokat. Óriási válási hullám indult meg Csehszlovákiában, amikor megjött a másik kormányrendelet, amely szerint nemcsak a férjes asszonyokat, hanem az összes állami női alkalmazottakat elbocsátják.

Ötvenmillió leit irányzott elő a kormány a munkásintézmények gyarapítására

Ralea munkaügyi miniszter hatásos expozéja új programjáról

Bucurestiből jelentik: Csütörtök délelőtt avatták fel fényes külsőségek között az újonnan épített munkáslakásokat és helyezték el a további munkásházák alapköveit. Az ünnepségen Mironescu királyi tanácsos, Colan kultusz miniszter, Mihail Ralea munkaügyi miniszter, Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter és Marinescu dr. tábornok egészségügyi miniszter vettek részt.

Ralea munkaügyi miniszter a következőket mondotta: A munkások életszintjének feljavitásával kapcsolatban munkaprogramunk három pontban foglalható össze: a fizetések ellenőrzése, az élelmezés és a munkáslakások

kérdése. A fizetések kérdését a nagyiparosok segítségével kívánjuk rendezni, az élelmezést szövetkezeti alapon fogjuk megoldani, a lakásra vonatkozóan pedig most avatjuk fel azokat az épületeket, amelyek mintegy szimbolikus kezdetet jelentenek a munkásság lakásviszonyai feljavitását illetően. A jövő évi költségvetés erre a célra 50 millió leit irányozt elő. Építési szövetkezeteket fogunk létesíteni, amelyekre az alapot egy félt ezrelékes adó létesítésével fogjuk megtalálni. Ez az alap évi 200 milliót hoz, amelyhez még az egyes városok által építkezési célokra előirányozott összegek járulnak.

Hangulatteljes búcsúvacsora az eltávozó Dr. Kupfer Miksa-Raffy Adám tiszteletére

Felesleges hangsúlyozni, hiszen mindenki átérzi, hogy Kupfer Miksa dr. Aradról való eltávazása sulyos vesztesége a város kultúrtársadalmának. Eppen olyan kiváló orvos, mint amilyen kitűnő író, akinek regényeit már az ország határain túl is szeretik és megbecsülik.

Dr. Kupfer, irói nevén Raffy Adám iránt megnyilvánuló tisztelet és szeretet méltóképpen jutott kifejezésre azon a búcsúbanketten, amelyet csütörtök este a Dacia nagytermében rendeztek barátai, paciensei és olvasói. Több, mint száz ember gyűlt össze ezen az estén, amidőn a város társadalmi elbucsztatja a kiváló orvost és író, aki Nagyváradra távozik, ahol egy kórház nőgyógyászati osztályának vezető tisztségét tölti be azzal a rátermettséggel, amelyet itt Aradon már számtalan esetben bebizonyított.

Este kilenc órakor kezdtek gyülekezni a bankett résztvevői s mintegy fél 10 órakor ültek a feldiszitett asztalhoz, amelynél a város társadalmának, kultúreletének előkelőségei foglaltak helyet. Az Aradi Közlöny munkatársának a következő neveket sikerült feljegyezni:

Lakatos Aladár, Fischer Jenő, Posgay István dr., Faragó Rezső, Tarnóczy Lajos, Szigeti Oszkár, dr. Petz Lipót, dr. Kállai Károly, dr. Goldschmidt Lipót, Raáb Zoltán, dr. Simon Ernő, Grünstein Ármán, Sándor Béla, Koch Dániel, Szimányi Izsó, dr. Steiner József, Mahrer Károly, Kabos Károly, dr. Balogh Endre, dr. Moga Cornelia, dr. Korányi Győző, Dózsa Béla, Kain Imre, Reitzer Kázmér, Paszternák Mór, dr. Schmidt János, Bornstein Sándor, Acker László, Reismann Samuel, dr. Multas Jenő, Schwartz Arthur, dr. Török Dezső, Schwartz Mihály, dr. Róna Jenő, dr. Kurzer Károly, dr. Haber József, Haralamb Harry, Popa Constantin, dr. Székely László, Kronovith Károly, dr. Dohány Sándor, dr. Salamon Ignác, dr. Téthy Pál és még sokan mások az aradi

társadalom minden rétegének képviselőiben.

A társasvacsora közvetlen befejezése után először Lakatos Aladár bankigazgató emelkedett szólásra, hogy a jóbarátok és tisztelők nevében vegyen búcsút. Beszéde során hangzott, hogy minden baráti szív átérzi a távozás okozta szomorúságot és röviden felvázolta az író rokonszenves egyéniségét. — A humanitás volt az, melyet élete során cselekedett, — nála a szó csak eszköz volt, hogy a célt, az emberbaráti eszméket szolgálja. Utána Tarnóczy Lajos református lelkész mondott lendületes beszédet és hangsúlyozta, hogy azon társadalmi réteg, amelynek ő is egyik képviselője, mindig megbecsülte az orvost és író, aki az emberszeretet, a megértés eszméit hirdette.

Az aradi református egyházközség lelkipásztorának beszéde után Haralamb Henry román nyelvű beszédében hangsúlyozta azon barátságot, amely számos többségi kultúremberben ébredt az író-orvos iránt. Welszberger Gusztávné a Wizo hölgyek nevében tolmácsolta az üdvözlő szavakat dr. Kupfer Miksának.

A pohárköszöntők elhangzása után az ünnepelt orvos, dr. Kupfer Miksa és az író tolmácsolta azon gondolatokat, amelyek irói és orvosi pályafutása során kivívták számára az elismerést. Beszéde a testvéri érzésektől fűtött humanista, a sokat látott és tapasztalt orvos eszmeifuttatása volt, amelyet fokozódó érdeklődéssel és lankadatlan kíváncsisággal hallgatott végig az ünnepelők tömege.

Az aradi orvostársadalom nevében dr. Balogh Ernő búcsúztatta az ünnepeltet, meleg szavakkal méltatva orvosi tevékenységét. Dr. Köves Lászlóné mint a Wizo volt elnöknője üdvözölte dr. Kupfer Miksát.

Az Aradi Közlöny munkatársa rövid beszél-

— (Befejezése a 7-ik oldalon) —

CORSO

5, 7.15 és 9.15.

Tel.: 2065.

BURGTHEATER

Willy Forst rendezés. Werner Krass, Olga Tsochova, Hans Moser és Willy Eloberger.

15 000 leies rádió-tombolához nyereséges - szavak.

Összerombolt üzletek jözik a németországi újabb antiszemita-hullám útját

Berlin. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: Von Rath követségi tanácsos halála következtében óriási felháborodás uralkodik Németországban, ami csütörtökön a zsinagógák és zsidók üzleteinek elpusztításában mutatkozott. Dél előtt folyamán hatalmas tömegek vonultak fel Berlin uccáin. A legtöbb pusztítást Hamburgban kellett a zsidóknak elszüntetniük, akiknek nemcsak üzleteiket, hanem még lakásaikat is, amelyek a 3-ik vagy 4-ik emeleten voltak, kifosztották.

München egyetlen megmaradt zsidó temploma lángokban áll. A zsidóellenes mozgalom csütörtök reggel kezdődött a városban. Számos kereskedő üzletét feldúlták és felgyújtották, majd pedig megjelentek a régi gárdák egyenruhájában és megünnepelték az 1923. évi forradalom évfordulóját. A fosztogatások és gyújtogatások eseteire a rendőrség és a tűzoltóság elkésve érkezett a helyszínre. A fosztogatások még tovább tartanak Kölnben is.

A berlini Prinz Regentstrasse és a Frauenen-kstrasse két zsidó templomát kivéve felgyújtották a Schiller-strassei, Markgraf-allei és a Leibniz-strassei zsinagógákat is. Berlin kereskedelmi központjának uccái telve vannak árukkal és butorokkal, amelyeket csütörtök éjjel a kifosztott zsidóüzletekből dobáltak az utcákra. Igen sok kereskedést ki sem nyitottak csütörtök reggel. A Reuter ügynökség bécsi tudósítója szerint csütörtök éjjel és délelőtt több mint ötezer személyt letartóztattak. Csütörtök délután még két berlini zsinagógát gyújtottak fel. A Kurfürstendamm és a Frauenzieren-strassei zsidóüzletek szenvedtek a legtöbb kárt. Sok külföldi üzletét is szétrombolták. Berlin 12 zsinagógája közül hetet felgyújtottak. Az Oranienburg-strassei főzsinagógát azonban, amely a táviráda központtal szemben áll, nem bántották, mert ezt a rendőrség őrzi és senkit sem engednek a közelbe. A Havas ügynökség tudósítója szerint a berlini tüzoltók igyekeznek a tűz továbbterjedését megakadályozni, de az égő templomokat nem oltják.

A párisi német nagykövetségen elkövetett merénylet a jeruzsálemi zsidó körökben is nagy megdöbbenést keltett, mert attól tartanak, hogy egy ezáltal ember merényletéért az egész zsidóságot fogják felelősségre vonni. A „Haarec“ nevű lap kéri a francia kormányt, hogy a legrészletesebb vizsgálatot ejtse meg az egyéni akciót elkövető merénylő és a Franciaországban élő zsidó emigránsok között. A „Hatsofe“ című lap elítéli a merényletet és azzal magyarázza, hogy a nemzetiségiek zsidóellenes magatartása és állandó üldözései robbantották ki a tettet.

Göbbels rendet ígár

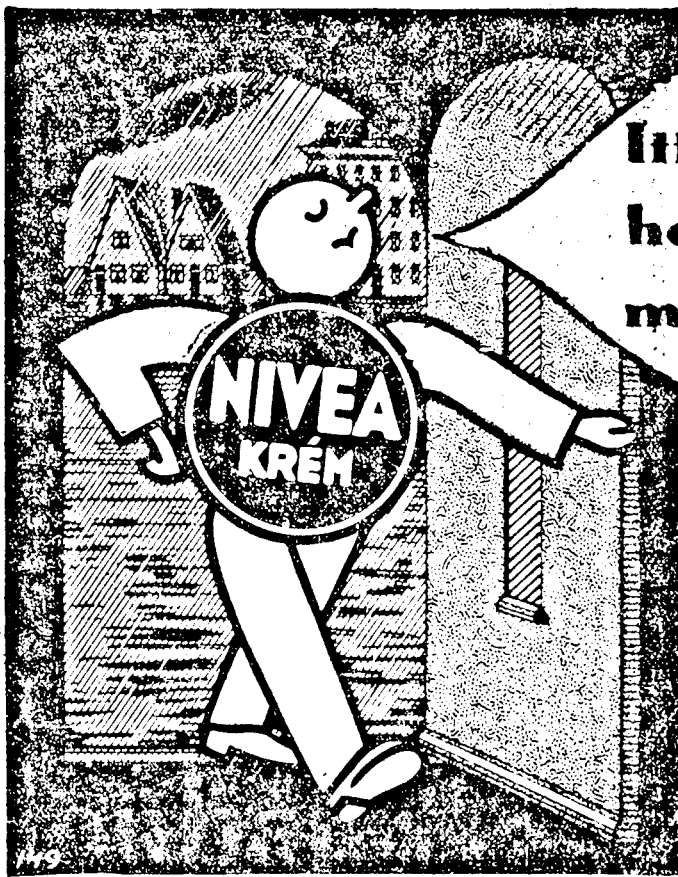
Göbbels német birodalmi miniszter közölte a német nyilvánossággal, hogy a párison merénylet miatt a jogos és érthető felháborodás abban nyilvánult meg, hogy a birodalom sok városában és községében megtorlásul a zsidók birtokában levő épületeket és üzlethelyiségeket romboltak szét. Göbbels felhívja a birodalom lakosságát, hogy tartózkodjék minden további tüntetéstől és bármilyen cselekedettől a zsidósággal szemben. A végleges választ a párisi zsidó merényletre a törvényhozás, illetve kormányrendeletek útján adják meg a zsidóságnak.

KÖLCSEY FERENC EMLEKÜNNEP

A Kölcsey Egyesület tagjainak és középiskolás gyermekeiknek ingyen.

Szombat este fél 9-kor a Kulturpalotában

Szereplők: beszéddel Fisoher Aladár, Szentimrei Jenő, Berde Mária, Tabéry Géza, Olosz Lajos. Ének- és zeneművészettel Szentimreiné Fereny Zsuzsi és dr. Szabó Sándorné.

Itt vagyok én, hogy bőrét megvédjem!

Már most engedje át nekem bőre ápolását. Egyedüli tennivalója az, hogy rendesen NIVEA-val kenje magát. Csak egyedül a NIVEA tartalmazza a bőrerősítő „Eucerit“-et, amely fiatalítja és simulékonyá teszi a bőrt.

Meghalt Kemal Atatürk

A modern Törökország megalapítójának rendkívüli pályafutása

Istanbul. A Reuter-ügynökség jelenti: Atatürk köztársasági elnök csütörtök reggel 9 óra 5 perckor elhunyt. Kemal Atatürk 1880-ban született Szalonikiben, 1903-ban befejezte katonai tanulmányait Monastirban, majd pedig 5 éven keresztül a szaloniki-i vezérkarhoz volt beosztva. A világháborúban fényes katonai tehetségről tett tanubizonyságot, 1919. telén az anatóliai 9-ik hadsereg felügyelője volt és az erzerumi forradalmi kongresszus elnökévé választották. 1920-ban a nemzetgyűlés elnöke és a forradalom vezére lett és 1923. óta mint köztársasági elnök intézte Törökország sorsát. Életrajzát az alábbiakban ismertetjük:

A hétéves vezér

A mai Törökország s a török nemzet újjáteremtőjéről írva, elsősorban is annak nevével kell tisztába jönni. Mert Kemal a mai napig hét ízben változtatta a nevét. Amikor 56 évvel ezelőtt Szalonikiben Ali Rıza tö-

KEMAL ATATÜRK †

rök vámhivatalnok és Zubeida asszony gyermeként megszületett, Musztafának nevezték el és rendes körülmények között haláláig ezt a nevet viselhette volna, miután az akkori Törökországban a család név ismeretlen fogalom volt. A katonaiskolában azután számtalan ismeretlen, akit szintén Musztafának hívtak, megkülönböztetésül és egyben kitüntetésül a Kemal nevet adományozta neki, ami tökéletességet jelent. A világháborúban, mint a szultán hadseregének egyik legkitűnőbb tisztje, a Dardanellák sikeres megvédéséért „pasa“ címet kapott, ami a császári török hadseregben magas tábornoki rang megjelölése volt: hősünk neve ekkor tehát már Musztafa Kemal pasa volt. Amikor 1921-ben megsemmisítette a támadó görög hadsereget, Ghazi díszítőjelzőt tettek a neve elé. Ghazi annyit jelent mint: a hitetlennek legyőzője. Ghazi Musztafa Kemal pasa tiz esztendővel utóbb, már hatalma teljében, eltörölte a régi katonai

rangokat, és címeiket és ekkor belőle is egyszerűen Ghazi Musztafa Kemal lett. Amikor pedig 1934-ben elrendelte, hogy minden török tartozik, nyugati szokás szerint, egy családi nevet is választani és viselni, a nemzetgyűlés „a népek és az országnak legnagyobb és legkiválóbb fia iránt érzett mély hálája és tisztelete jeléül“ a Kemal Attatürk-nevet adományozta neki; Attatürk körülbelül annyit jelent, mint „a törökök apja“. Mikor pedig Kemal utóbb nyelvpuhítók akciója során az arab szavakat is törökökkel helyettesítette, akkor a saját Kemal nevére a törökösöbbséggel Kamal-ra változtatta. Ez volt eleddig utolsó, hetedik névcsereje.

Reformok ezrei

Mind ez azonban természetesen inkább csak jellegzetes külsőség ennek a csodálatos embernek az életútján. Bonapartot és Nagy Pétert cárt sem véve ki, talán egyetlen egy embernek sem sikerült országát néhány rövid évtizeden belül oly tökéletesen és mélyrehatóan átalakítani, amint ezt Kemal tette. Ugyanaz az ember, aki Törökországot köztársasággá alakította át, amelynek ő első és egyetlen elnöke volt, nem csupán a szultánt detronizálta, hanem a kálifát is megszüntette. De megszüntette a templomokat és kolostorokat is, és a mosékat magtárakká alakította át. Végzetlenül a többbevezetne, betiltotta az arab írás használatát és bevezette a latin abc-t és az új kíméletlenül meg is tanította az ország apraja-nagyjával. Eltiltotta a fez és turbán viselését, amely nélkül török embert azelőtt el se tudunk volna képzelni és helyébe a kalapviselést tette kötelezővé és általában európai nyugati ruházatkodást. Reformjainak, — mégpedig papiruszra írtak, hanem valóban végrehajtott és életbe léptetett újításainak — se szeri, se száma. Konstantinápoly kül- és belpolitikai okokból nem felelt meg számára, mint birodalmi főváros és ezért egész egyszerűen új fővárost építtetett, Ankarát, a legmodernebb városépítési elvek szerint. Istanbulban bevezette a kötelező fegyverteljesítést: csak aki ezt a fából, keleti szönyegekben, fényből és piszkokból épült orientális metropolist ismerte, csak az értékelheti kellően, hogy milyen hihetetlen és egyben milyen szükséges intézkedést hajtottak ezzel végre. Kemal megszüntette a régi török birodalomban hirhadt politikai ünnepnapokat, amelyek számban lényegesen felülmúlták a munkanapokat és a vasárnapot tette meg szünnap. Végtrajztáma az első és egyetlen népszámlálást Törökországban, be-

URANIA Premiermozgó Tel.: 19-32.

Ismét világlágert hoztunk!

FEGYVERBE

Egy nemzet tragédiájának, szerelmének és hétének monumentális megrajzolása.

Rendezte: W. S. WAN DYKE. — Főszerepben: Spencer Tracy, Gladys G. Franchot Tone

Előadások kezdete: 5, 7.15 és 9.15

november 15.-én
lesz az I. osztály
huzása
20 egy milliós
nyereménnyel.

HELYI CIM:

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

Cukrot, lisztet,

MAKKARONIT, OLA-
JAT, KONZERVEKET,
mindent vásárolj, mert
nem tudjuk, milyen
idők következnek.

— Elfelejtettél még valamit?
— Nem, mert azzonnal vásá-
rolok sorsjegyet a

D A C I A

elárusító helyeinél, mert

vezette a méterrendszert és a nyugati ür- és súlymér-
teket, ugyanakkor azonban a gregoriánus naptárt is
állami naptárrá deklarálta. A legtökéletesebb mértékben
keresztül vitte a nők egyenjogúsítását, a nőemanci-
pációt: csak aki még a múlt század végén is látta a
török otthont, a háremet, a kisgyerekkoruktól holtukig
feredzsében járó és fátylakba burkolt török asszonyo-
kat, az méltányolhatja kellőleg az e téren rövid néhány
év leforgása alatt megvalósított reformokat. Kemal pa-
rancsára minden házasságkötést a jegyesek előzetes or-
vosi vizsgálata kell, hogy megelőzzön és csak az or-
vosi hatóság engedélyével tartható meg az esküvő. Mi-
ként Napoleon, Kemal is tökéletesen új törvényeket
adott országának, a magánjogban főleg a svájci, a bü-
ntetőjogban az olasz törvények szolgálták mintát. Az
egész birodalmat sűrű és kitűnő vasuti hálózattal kötö-
te össze és az utolsó másfél évtized alatt a legmoder-
nebb autók épültek minden irányban, minden határ
felé. És mindez csupán egy töredékes ömlesztéséje
annak, amit ez az egy ember tett.

Kemal 42 éves korában nősült meg: felesége Latife
Hanum, a legszebb és legműveltebb török hölgyek egyi-
ke volt. Néhány esztendő házaság után teljes bará-
tságban elváltak és azóta Kemal a legteljesebb magán-
ban élt.

A hirnév utján

Musztafa Kemal 1918-ban, még a világháború alatt,
mint kiváló és sikeres törzsiszt Berlinbe kísérte az
akkori török trónörökös, Vahyued-Din-t és résztvevett
a Hindenburggal, Ludendorffal és a német nagyzve-
rekkel közösen folytatott tanácskozásokon. Erről a nyu-
gati utjáról sok tanulsággal és merész tervekkel telítve
tért haza: az akkor alig 36 éves tábornok. Három esz-
tendővel utóbb ugyanezt a trónörökös — akkor már
VI. Mehmed szultánt — Kemal számuzta Törökor-
szágból.

A központi hatalmak összeomlása után a török had-
vezetéség Kurdisztánba küldötte a fiatal és erélyes fő-
úsziet, hogy az ottan kitört zavargásokat fojtassa el.
Kemal a kapott felhatalmazással olyképen élt, hogy való-
ban rendet csinált a keleti tartományokban és azzal
a hadsereggel, amelyet ott megszervezett, csodálatos
sikereket ért el Kifélé is, de a korrupció egymással vi-
szálykodó konstantinápolyi nagyurakkal szemben is.
Már akkor sok értékes reformszelleme és forradalmi
röpirátor írt, közben pedig kitűnő — verseket is. Mikor
azután 1919-ben végre abba a helyzetbe került, hogy
egy hadsereg parancsnokságát bízták rá, akkor úgy
érezte, hogy előttr az ő ideje és kihasználta az adott
lehetőségeket.

Feltámasztás

Egyetlen embernek tehetsége, energiája és szeren-
cséje feltámasztotta a halottat és visszafordította a
történelem kerekét. Kemalnak sikerült rövid három esz-
tendő leforgásán belül, 1919-től 1922-ig elkergetni a
szultánt, megszüntetni a kalifátust, megküzdeni a görög-
gökkel, akiket megsemmisítően tönkretvert és a lau-
szonai szerződésével nemcsak a megszegényítő sévresi

békeokmányt szétéppnie, hanem ugyanakkor új, méltá-
nyos és Törökországra kedvező megállapodást megköt-
nie és új, igazságos és a török nemzeti aspirációknak
megfelelő határokat kiküzdenie. És amíg Kifélé a nyílt és
titkos ellenségekkel szemben mint hadvezér és diplo-
mata ezeket a ragyogó sikereket érte el Kemal, be-
felé, otthon, a már felsorolt reformok tömegén kívül
egy nagy, szerves és jól felépített alkotmányt adott Tö-
rökországnak, alkotmányt és népképviselőket, amely
által megdöntött és felépített új fővárosban testesült
meg első ízben és ült össze először Ankarában, 1920.
tavaszán.

A kalifátus megdöntője

Ismeretes, hogy a szultán egyben a török egyház
legjobb feje is volt és mint kalifa olyan területek
mohamedánjainak is parancsolt, amely területek politi-
kailag nem állottak az ő jogara alatt. Ezért az ifju-
törökök pártjának tekintélyes része ki akarta használni
a kalifátusban rejlő ezt a hatalmas erőt és az újá-
építést mohamedán alapon kívánta keresztülvinni. Kemal
belátta, hogy ha a régi korhadt gerendázat átmenti
az új épületbe, akkor az ugyanolyan roskatag marad,
mint amilyen volt és ezért radikális nagytakarításra
szánta el magát. A klerikális erők kezdettől fogva gya-
nakvó szemmel kísérték minden mozdulatát és ahol
csak lehetett, akadályokat gördítettek az útjába. Ami-
kor Kemalnak pontosan 18 esztendővel ezelőtt, 1920.
áprilisában mégis sikerült az első török nemzetgyűlést
Ankarában megnyitnia: programbeszédének elmondása
közben egy képviselő a Koránnal a kezében, felrohant a
szószékre és felkiáltott: „Nem ismerem más törvényt,
mint ami ebben a szent könyvben áll!” És Kemalnak
a végső siker érdekében valóban engednie is kellett:
400 Korán-iskolát újból megnyitottak és a papok me-
gint a helyzet urai voltak vele szemben — egy rövid
időre. Ebben a kritikus korszakban Kemalnak még esle-
hez is kellett folyamodnia: miközben hadseregét egyre
toborozta és növelte, állandóan azt kellett hirdetnie,
hogy a Sztambulban az idegenek foglyaként szenvedő
kalifa megmentésére készül. Tény, hogy akkoriban az
ántant győzelme után a török szultánt sem kímélték
meg a megaláztatásoktól: mindössze 700 emberből álló
testőrséget tarthatott, egyébként az egész török had-
sereget feloszlatták és leszerelték.

A Német Távirati Iroda jelenti: Péntek délelőtt
11 órakor ül össze a török nemzetgyűlés, hogy meg-

Kifélé, külpolitikájában Kemal egyetlen elvet kö-
vetett: Törökország a törökökél. Egykori kezelőorvosá,
akivel még Szalonikiben barátkozott össze, Tevfik Ar-
ras dr., külügyminisztereként is csak ezt a vezéresz-
met képviselheti. Egyébként Kemal a diplomáciában az
olaszokra és az oroszokra van figyelemmel és nagy
ügyességgel lavíroz a két ellentétes pólus között. De
Kemal sosem volt szenvedélyes külpolitikus: nemzetkö-
zi problémákkal csak annyit foglalkozik, amennyire azt
Törökország érdeke megkívánja: minden érdeklődése,
egész figyelme országának belső ügye felé fordul.

válassza a török köztársaság új elnökét.

Ankarából jelenti: A török alkotmány értelmé-
ben a nemzetgyűlés elnöke, Abdul Halikrenda vette át
az állami jogok ideiglenes gyakorlását az új köztár-
sági elnök megválasztásáig. A Router-iroda levele-
zője úgy véli, hogy Kemal Attatürk valószínű utóda Iz-
met Inonu, volt miniszterelnök lesz, aki nem veti
részt a politikai életben miniszterelnöki tisztőségéről
való leköszönése óta. Esetleges más jelöltek: Ciack-
ma tábornagy, vezérkari főnök, valamint Fetihkia,
Törökország londoni követe.

Amint a török köztársasági elnök halálának híre
elterjedt, hatalmas tömeg gyűlt egybe a Dolma Bag-
cse-palota előtt. Valószínűnek tartják, hogy Kemal
Attatürk földi maradványait vasárnap, vagy hétfőn
átszállítják Ankarába, ahol a temetés nagy díszpom-
pával fog végbemenni.

Dinamitrobbanás egy resicai üzlet mellett

Resicáról jelenti: Tegnap reggel dinamit
robbant Deutsch Vilmos kereskedő Principesa
Elisabeta-uccán lévő fűszerüzlete mellett. A
ház falának egy része beomlott, az üzlet kira-
kata tönkrement. A hatóságok azonnal meg-
kezdték a nyomozást és az eddigi jelekből azó
állapították meg, hogy a robbanásnak nem
magánjellegű okai vannak. Eddig husz egyént
tartóztattak le, akiket azzal gyanúsítanak,
hogy részük lehet a dinamitos merényletben.

Férfi divatszövet újdonságok

Télikabát-, felöltő-, öltöny-szövetek
kitűnő minőségben és olcsó árban beszerezhetők:

Postavaria P. FAUR

BUL. REGINA MARIA 16.
Consum-Intensivrea tagoknak
6 havi részlet.

Másfélórás világítási üzemzavar volt Arad egész területén

Egy transzformátor defektje okozta az áramszolgáltatás kényszerű szünetelését.

Az elmúlt este 7 órakor elaludtak egész Aradváros területén a villanyvilágítás égői. A forgalmas utvonalakon, miután a kereskedők lehúzták üzleteik redőnyeit, szokatlanul fantasztikus látványt nyújtottak az autoreflektoroktól megvilágított utcák. A város lakossága a napnak ebben a forgalmas időszakában, csakhamar felalulta magát: a nyilvános helyiségekben gyertyákat tettek az asztalokra, a járókelők pedig villamos zseblámpáikat vették elő. A közlekedés egy pillanatra sem szenvedett fennakadást.

Háromnegyedóra múlva a város egyes részei kivilágosodtak, hála a villanygyár igazgatóinak gyors intézkedésére. *Butoiescu* Traian igazgató, *Diósszilágyi* főmérnökkel egyfelmber gépkocsin járta be a kapcsolási gócpontokat egy kis szerelő-különítmény kíséretében és rövidesen sikerült is kiküszöbölni az áramszolgáltatás zavaró okait. Ugyanekkor *Gheorghiu* igazgató a villanygyári üzemben a szolgálat vezetését látta el.

A megfeszített munkát csakhamar eredmény követte: fél kilenc órára a város valamennyi részén újra kigyulladtak az elektromos égők, sikerült a kontaktust mindenütt helyreállítani.

Az Aradi Közlöny munkatársának érdeklődésére az üzem illetékes vezetőjétől nyert felvilágosításainkat a következőkben közöljük:

— „A Capitan Ignat-uccában levő elavult légi-vezeték rövidzárlata az egyik transzformátor teljes kiegészítéséhez vezetett, amely oszlopától elégett. A rövidzárlat oly hatalmas erejű volt, hogy a működésben levő gépekre is kihatott és ezáltal az egész várost sötétségbe borította. A baj forrásának megtalálására és annak megszüntetésére, valamennyi transzformátor-állomást végig kellett vizsgálni, hogy a rövidzárlat megismétlődését elkerüljük. Különösen a városban levő földalatti vezetékek felülvizsgálata vett nagy időt igénybe. Végül is az elavult légi-vezetéknel megtaláltuk a baj forrását és ismét helyreállítottuk a villanyszolgáltatást. A pernyárai légi-vezetékek rendbehozatala így sem volt lehetséges és így azok megújítására némi időt kell majd fordítani.”

Kifosztotta két középiskolás diák a botosani-i pénzügyigazgatóságot

Botosaniból jelentik: A botosani pénzügyigazgatóságot két középiskolás diák kifosztotta. Két megtömött zsákkal éppen menekülni akartak a betört ablakon át, amidőn Meriniuc Constantin pénzügyigazgatósági szolga észrevette a betörőket. A két fiatalok sikertelenül elfogták és a rendőrségre kísérték.

Miért legyen fehér a fény?

Amióta az izzólámpát feltalálták, a kutatók mindig arra törekedtek, hogy a fény színe minél tisztább fehéredjen. Ennek az az oka, hogy a napfény színe, amely minden létező szín összetétele, az ideális, tökéletes fehér szín. Minél fehérebb a mesterséges fény, annál inkább hasonló a napfényhez és annál kellemesebb az emberi szemnek.

Edisontól a Krypton-lámpáig a tudomány nagy utat tett meg. A villanyfény színe a szálak izzási fokától függ. Ha az izzótest hőfokát emeljük, úgy ezután színe vörösből sárgába megy át, a fény ezután mindinkább fehér lesz és végül is

izzófehér színben éri el tetőfokát. Az izzólámpa mindezekben a fokozatokon átment. Az alacsony izzási fok miatt az első szénzásal izzólámpák fénye egészen vöröses színű volt, 50 év alatt a megoldás mindig közelebb és közelebb került számos értékes felfedezés révén. Az új Krypton-lámpák méltóan betetőzik ezt a fejlődési folyamatot. Hála az értékes Kryptongáz töltésnek a két-tós spirálok izzási foka egészen 3000 C fokig fokozható. Ennek folytán az új Krypton-fény színe fehérebb, mint bármelyik eddig ismert izzófényé és minden izzólámpa közül a legközelebb áll a nap fehér színéhez.

Kapható: Electrotechnica Română Ing. Sincai, Horváth József, Kalmár József, Koch Dániel, Radio Lux, Hermann Schuller, Schwartz Arpad, Szabó Albert, Varga Testvérek és Veres László cégeknel.

Uj vasuti egyezmény Románia és Lengyelország között

Huszlon át építik ki a csehek vasútvonalukat Románia felé

Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy a Gdynia lengyel kikötő jelentősége a Danzig felé történő román kivitel szempontjából megnövekedett az utolsó években, a román vasuti és lengyel vasuti vezetőtényezők között tárgyalások voltak, amelyek eredményeként hatályon kívül helyezték a Románia és az említett kikötők közötti vasuti díjszabást és új díjszabást léptettek életbe, amely számos köny-

nyitést tartalmaz Románia számára, a vasuti szállítások intenzívebbé tétele céljából.

Prágából jelenti a Rador, hogy a ruszin kormány elhatározta, hogy vasútvonalat épít Prešov—Huszt között, hogy meglegyen az összeköttetés Románia felé.

Huszton egy új légi kikötő építését kezdi meg a legrövidebb időn belül.

Véres erkölcsdráma egy aradmegyei faluban

A szerető a hűtlen asszonnyal egyetértésben meggyilkolta a férjét

Hirt adott már az Aradi Közlöny arról a gyilkosságról, amely napokkal ezelőtt az aradmegyei Vasoia községben történt. A gyilkosság napján rövid telefonjelentés számolt be az aradi ügyész segnének arról, hogy

Braitz Teodor 35 éves gazdálkodót éjnek idején, házának udvarán vadászfegyverrel agyonlőtték.

A hivatalos eljárás megindult és ennek alap-

ján két őrizetbevétel történt. A csendőrség beszállította Aradra Braitz Teodornét, a meggyilkolt gazdálkodó 30 éves feleségét, valamint Oprea Adam volt községi bírót. Az előállítottakat az egyes számú vizsgálóbírói hivatalban hallgatták ki, majd a vizsgálóbíró kihirdette előttük a letartóztatási végzést és az elfogottakat a vádtanács elé állították.

Kiderült a vizsgálat folyamán, hogy Braitz Teodorné és Oprea Adam között évek óta szerelmi viszony folyt.

Néhány héttel ezelőtt Braitz rájött a feleség hűtlenkedésére és megfenyegette, hogy ha nem szakít szerelmesével, megöli őt is és Opreát is. Az asszony és a községi bíró azon gondolkodtak, hogyan meneküljenek a féltékeny férj elől és Oprea azt az indítványt tette az asszonynak, hogy költözzenek együtt Bucurestibe, ahol nem talál rájuk a férje. Braitz azonban nem hajlandó elhagyni két gyermekét, négy éves leánykáját és nyolc esztendősi fiát. Végre is arra a megállapodásra jutottak, hogy megölik Braitzot, akitől ilyenformán egyszer s mindenkorra megszabadulnak. Az elhatározást tett követte és

egy éjszaka Oprea odalopódzott Braitzék házához s miután tudta, hogy a gazdálkodó minden éjszaka két órakor megitatja lovait, lesbe állt. Amikor a gyanútlan férfi elhagyta lakását, mintegy öt lépés távolságból vadászfegyverrel, — amit állítólag Braitznétől kapott, — egyetlen lövéssel agyonlőtte a gazdálkodót.

A lövés zajára kiszaladtak a házban lakók, Braitznak és feleségének szülei, akik rátaláltak a halott gazdálkodóra. A csendőrség az asszonynak a szüleit is őrizetbe vette.

A vádtanács mai ülésén is bevallotta Oprea a tettét, de kijelentette, hogy az asszonnyal együtt értésben követte el a gyilkosságot és az ő segítségével. Az asszony ezt tagadta és zavaros felületet adott arra nézve, hogy a gyilkos fegyvermiként került ismét vissza hozzá. Azt mondta, hogy Oprea a gyilkosság után az ő szobájába lőtte be a vadászfegyvert. A vádtanács mindkettőjük esetében elrendelte a harmincnapos vizsgálati fog-

Jelentékenyen apadt nyolc hónap alatt a németesség természetes szaporodása a halálózással szemben a Bánság fővárosában

Természetes szaporodás csak a románoknál és magyaroknál volt

Temesvárról jelentik: Biraescu Traian, a városi statisztikai hivatal vezetője most készítette el és adta ki az 1938. év első nyolc hónapjának népesedési kimutatását. Eszerint Temesváron ez év január elsejétől augusztus 31-ig 813 születés és 901 halálózás volt. Nyolc vannyolccal több ember halt meg, mint amennyi született, vagyis az elmúlt nyolc hónapban a város természetes szaporodásában a hiány nyolcvannal lélek.

Ha a születéseket és halálózásokat nemzetiesség szerint arányosítjuk, akkor érdekes adatokat látunk. Román született 264, meghalt 193, a szaporulat tehát 81. Magyar született 230, meghalt 217, a gyarapodás 13. Német született nyolc hónap alatt 217, meghalt 326, az apadás 109. Csökkenés mutatkozik ezenkívül a szerbeknél 9, a zsidóknál 43, a cigányoknál 3, a bolgároknál 1, más nemzetiségeknél 7. Termé-

zetes szaporodás tehát az év első nyolc hónapjában csak a románoknál és magyaroknál volt,

az apadás pedig a németeknél volt a legnagyobb.

Az év első nyolc hónapjában Temesváron 625 pár kötött házasságot. A mátkapárok nemzetiségi eloszlása a következő volt: román 224 vőlegény és 117 menyasszony, magyar 142 vőlegény és 190 menyasszony, német 181 vőlegény és 190 menyasszony, szerb 11 vőlegény és 190 menyasszony, zsidó 72 vőlegény és 64 menyasszony, más nemzetiségű 5 vőlegény és 4 menyasszony. Házassága által román állampolgárságot szerzett 45 vőlegény és 97 menyasszony. Érdekes adat, hogy a házasságot kötötték között januártól augusztus végéig 100 elvált férfi és ugyanannyi elvált nő volt.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Hónapról... 420 „ || Egy hónapra 70 „

Miss diplomata

Mint olvassuk, Kína egyik igen fontos külképviseletét, a párisi kínai nagykövetség vezetését a huszonhárom éves Lucy Tongra bízták, aki huszonhárom éves nő és a párisi jelentések szerint ragyogóan szép. A szép nagykövet barátja Csang-Kal-Sek marsall feleségének, aki tudvalevő, hogy férje oldalán alaposan kivészi részét a kínai politikai irányításából. Ugy látszik, hogy a kínai kormány a szép Lucy párisi kiküldetésénél arra gondolt, ha nagykövetségének érvelés esetleg nem lesz ellenállhatatlanok, szépsége annál inkább az lesz...

— IDŐJÓSLAT: Felhősödés várható, a hőmérséklet változatlan marad.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.62 és egynegyed, London 20.96, Newyork 441.50, Brüsszel 74.60, Mánó 23.20, Amszterdam 239.80, Berlin 176.75, Szófia 540, Prága 15.15, Varsó 82.87.

— HOHENZOLLERN HERCEG A BENCÉS-NÖVÉREK REGGELI SZENTMISÉJÉN. Temesvárról jelentik: Hohenzollern Frigyes herceg, mint jelentettük, számos magasrangú személyiséggel együtt résztvett a most tartott bányász udvari vadászaton. A herceg, miként értesülünk, gépkocsiján Temesvárra jött s a bencés-növér rendházát kereste fel. A rendháznak egyébként egyik tagja közeli rokonságban áll az uralkodócsaláddal. A herceg reggel hét órakor jelent meg, a reggeli szentmise idejére. Imakönyvét és rózsafüzérét is elhozta és mise alatt a szentáldozáshoz járult. Hir szerint a herceg naponta járul az Urasztalához. Mise után Hohenzollern Frigyes herceg a Bisztrerdőbe hajtatott, a vadászatra, amelyen II. Carol király, a nagyvajda és Pál jugoszláv régensherceg is résztvettek.

— Iamandi igazságügyminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg Öfelsége II. Carol király előtt. Az igazságügyminiszter ez alkalommal számos dekrétumot terjesztett aláírásra Öfelsége II. Carol király elé, amelynek a törvénykezés egységesítésére, az igazságügyi személyzetre, valamint az államügyvédek testületének szervezésére vonatkoztak. Öfelsége II. Carol király ugyancsak tegnap szentesítette az új kereskedelmi törvénykönyvet is. Iamandi igazságügyminiszter tegnap este nyilatkozott a sajtó előtt és rámutatott a törvénykezés terén eszközölt megvalósítások fontosságára.

— A BUCUREȘTI OLASZ MEGHATALMAZOTT MINISZTERT BRAZILIÁBA NEVEZTEK KI NAGYKÖVETÉ. Rio de Janeiróból jelentik: A brazil kormány hozzájárult ahhoz hogy Olaszország Ugo di Sola meghatalmazott minisztert brazil nagykövetté nevezzék ki. Ugo di Sola, eddig Bucureștiben volt Olaszország meghatalmazott minisztere. Ugo di Sola helyére, akit mint ismeretes, a Rio de Janeiroi követség élére neveztek ki, Pellegrino Chigi eddigi kairói ügyvivőt delegálták.

— JAPAN ÓRIAS-REPÜLŐGÉP PUSZTULASA. Tokióból jelentik: Az Egyesült Államoktól a közelmúltban vásárolt óriás-repülőgép, amely ma kísérleti repülést végzett a fukuokai repülőtéren, lezuhant. A repülőgép öt utasa a helyszínen szörnyet halt. (Rador.)

— Olasz tudós kapta a fizikai Nobel-díjat. Stockholmból jelentik: A fizikai Nobel-díjat Ferni Enrico olasz tudósra ítélték oda.

— AZ ÉDES ANYAFÖLD IRÓNÓJE KAPTA A NOBÉLDÍJAT. Stockholmból jelentik: Az irodalmi Nobel-díjat Pearl S. Buck amerikai írónőnek, több ismert kínai tárgyú könyv: a Keleti szél, Nyugati szél az Anyaföld könyvek szerzőjének ítélték oda. Ebből az utóbbi művekből készült később az Édes anyaföld című nagysikerű film is.

— DEVIZAKORLÁTOZÁS SZLOVÁKIÁBAN. Pozsonyból jelentik: Szlovákiából a devizák kivitelét korlátozzák. A Szlovákiából kiutazó árja utasok, még ha Csehországba utaznak is, csupán 500 cseh koronát vihetnek magukkal az útra, a nem árjak pedig mindössze 50 koronát.

— HOGYAN TÁMOGATJAK A FRANCIÁK CSEHORSZÁGOT? Prágából jelentik: A kormányhoz közelálló körökben úgy tudják, hogy Franciaország a cseh köztársaság területi megkisebbedése ellenére is a cseh importot meghagyja eddigi terjedelmében. A cseh ipar a jövőben olyan gyártmányokat is exportálhat Franciaországba, amelyeket eddig a Szudétavidéken állítottak elő. Ezen túlmenően a francia kormány hajlandónak nyilatkozott arra, hogy megengedi a kontingenst meghaladó mértékben is a cseh áruk importját, amennyiben ez közvetlenül nem sérti a francia érdekeket.

— HALÁLOS TRÉFA ALDOZATA LETT EGY NAGYBECSKEREKI KÖZÉPISKOLAI TANULÓ. Nagybecskerekéről jelentik: A nagybecskereki polgári iskola folyosóján egy tizenkétéves fiú revolvert mutogatott pajtásának. Abban a hiúszenben, hogy a revolver nincs megtöltve, ráfogta és felkiáltott: — Fel a kezekkel! A másik gyerek nem akarta „megadni” magát, amire a fiucska elpattintotta a ravaszt. A revolverben golyó volt s az a másik gyermek szívébe hatolt. A szerencsétlen kis diák a helyszínén kiszendvedt.

— KÉT ÜSTÖKÖS KÖRÜL CSOPORTOSULÓ METERFÜRT SUHANT ÁT AZ ÉGBOLTON. Folkvárosból jelentik: A délafrikai Durbantól délre óriási kék üstökösöt láttak az égbolton, amely hatalmas tüzcsóvát vont maga után. A ritka tűnemény öt-hat másodpercig gigantikus borsesz-lángként világította be a láthatárt. Benet Mumford, a délafrikai csillagvizsgáló szövetség elnöke valószínűnek tartja, hogy egy üstökös körül csoportosuló óriás-meteorfűrt suhant át a láthatáron.

— Kivették a manduláját az ötös ikreknek. Newyorkból jelentik: Az ötös leányikreket, mint ismeretes, orvosok tanácsára kórházba vitték, hogy ott mandulájukat kivessék. Most érkezett jelentések szerint az operáció kitünően sikerült, mind az öt ikerleánykának kivették a manduláját.

„SCALA“

Nagyfilmek színháza
Telefon: 20-10.

Mindennap:

SHIRLEY TEMPLE
a Broadway angyalaEgyhangú véleménye a közönségnek:
Ez a legédesebb Shirley Temple film.
UJ FOX-JOURNAL, 5, 7.15, 9.15

— BESURRANÓ TOLVAJOK GARAZDALKODÁSA. Frisch Borbála aradi lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. Valaki távol léte alatt behatolt a Soarelui-ucca 5. szám alatti lakásába és onnan különböző ékszereket lopott el. Az ellopott ékszerek értéke meghaladja az öt ezer leit. A tettes kézrekerítésére a rendőrség vizsgálatot indított.

Felvilágosítás

— Nem tudná megmondani, hol lehet itt egy korty jó bort inni?

— Nem!

— Talán ön nem idevaló?

— De igen, csak nálunk senki sem iszik csupán csak egy kortyot.

— KÖZEL HÉT KILÓT FOGYOTT CHAMBERLAIN. Londonból jelentik: Csak most került nyilvánosságra, hogy Chamberlain miniszterelnök testsúlya a nemzetközi válság elmúlt ideje alatt 5 kiló 57.5 dekgammal csökkent. Miután a jelenleg 69 éves miniszterelnök átlagos testsúlya 70 kilogram, orvosai a súlyvesztésüket elég jelentékenynek tartják.

— Unitárius nő-segédlelkész Tordán. Tordáról jelentik: Szántó Vilma okleveles unitárius lelkésznő, aki angliai és amerikai tanulmányutjára most tért haza, az unitárius püspök a tordai unitárius egyházközséghez nevezte ki segédlelkésznek. Az új papnő állását már el is foglalta.

— A szombat esti Kőlcsey emléknap előadóművésze. A Kőlcsey Egyesület nagyszabású emlékművepe, melyet szombat este fél kilenc órai kezdettel Kőlcsey halálának százéves fordulóján a Kulturpalotában félkilenc órai kezdettel rendez, már péntek délután érkeznek meg az egyik előadó: Szentimreiné Ferenczy Zsizi pénteken délután érkezik Kolozsvárról Nagyvárad felől, hogy még aznap egyútt próbálja a műsor két számába kitűzött dalokat a zongorakísérettel játszó művészarszával, dr. Szabó Sándornéval. Szombaton a déli órákban érkeznek Nagyváradról Berde Mária és Tabéry Géza írók, délután lesznek Aradon Szentimrei Jenő és Olosz Lajos. A Kőlcsey Egyesületnek minden tagjának szabad bemenetele van ezen a megnyitói irodalmi előadáson, belépti jegy a mostani félévi tagdíjával. Az egyesület elnöksége kéri a szülőket, hogy a kiváló írók kulturstíliájához hozzájáruljanak középiskolai fiatalok és leányaikat, akiknek szintén díjtalan a jelenlét. Ujjonnan belépő tagok igazolványt előre kaphatnak Sándor Ferenc könyvtárában és délelőtt a Kulturpalota könyvtárában.

— Halálozás. Marosy Irénke hosszas szenvedés után, életének 24-ik évében meghalt. Temetése f. hó 11-én, pénteken d. u. 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— Termézetjárás. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osziály kirándulásai. Indulás vasárnap reggel 7 óra 55 perckor villanyossal. Utirány: Kecskés—Schmidt-forrás—Chersca völgy—Hidegkut—Ciciora—Livada. Szombaton délután fél 3 órai villanyossal: Livada—Carciuma—Stojaci völgy—menedékház, másnap vissza. Ez a tura jelentkezéshez van kötve. Jelentkezni pénteken estig 16-12. telefonszám alatt lehet. A turákat csak kedvező idő esetén tartjuk meg. Kériük a hölgyutazókat, hogy a január 14-re kitűzött turistatevélyt előkészítő munkadélutánjain minden héten kedden és csütörtökön délután 5 óra és 8 óra között minden külön meghívás nélkül jelenjenek meg. A választmány szerda este fél 8 órakor ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezuton hívja meg az elnökség.

15.-én Uj sorsjáték kezdődik. Uj húzási tervet. Uj remények és igen nagy nyerési esélyek! Vásároljon még ma egy szerencsés GOLD-SCHMIDT-sorsjegyet!

— BETILTOTTAK A BÖREXPOROT. Ismeretes, hogy a kormány a nyersbőr kivitelét betiltotta. A rendelet következtében nagyobb készlet halmozódott fel és miután a kereslet nincs arányban a nagy kínálattal, a nyersbőr árában érezhető árcsökkenés állt be. Hozzájárul ehhez az is, hogy a börgyárak nagyrészt már beszerezték téli szűk-ségletüket és az ő vásárlásaikra sem számíthatnak a nyersbőrösök. Az áresés egyformán érinti a borju, szarvasmarha és juhbőrt is. Különösen a juhbőrtben érezhető az áresés, amely eléri a harminc százalékot. A bőrexport betiltásáról szóló rendelet természetesen vonatkozik a nyulbőrre is, amelynek most kezdődik a szezonja és ezért a nyulbőr árában is árcsökkenés várható.

— A Skoda-fegyvergyár cáfolja azt, hogy nagy változások lesznek a vezetésében. Prágából jelentik: A Skoda ágyu- és fegyvergyár cáfolja azon híreket, melyek a vezetésében beálló változásokról az utóbbi időben elterjedtek. Külföldi lapok ugyanis arról írtak, hogy a gyárból a francia tőke egy része kivonult és ez érdekeltség megszüntével a gyár igazgatásában is lényeges változások lesznek. A gyár cáfolata szerint az érdekeltségben beállott változások nem érintik a gyár vezetését és igazgatását.

Győződjék meg! Legolcsóbb férfiruha, fiuruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF cégnél Arad,
a színházal szomszékban

— **AGYONLÖTTEK MILANÓ UCCAJAN EGY 69 ÉVES HERCEGET SZERELEMFIÉLTÉS MIATT.** Milánóból jelentik: Az olasz közvéleményt véres szerelmi dráma tartja izgalomban. Tegnap Milánóban nyílt uccán öt revolverlövést adott le a negyvenéves Mária Antoinetta Mazarini előkelő társaságbeli hölgy a 69 éves Luigi Alberigo Trivulzio hercegre. A herceget mind az öt golyó érte és nyomban összerogyott az uccán, majd kórházba szállítása közben meghalt. Luigi Alberigo Trivulzio herceg felesége udvarhölgye az olasz királynénak. Mária Antoinetta Mazarini kihallgatása során elmondotta, hogy a hercegrez tizenöt év szerelmi kapcsolata fűzte. A herceg most szakított vele és afeletti elkeseredésében ölte meg.

— **Összeomlott Dés ötszázéves műemléke.** Az elmúlt reggelen a város lakossága megrökönyvével állapította meg, hogy egyik legrégebbi építészeti emléke, az óvári torony összeomlott. Ez a torony több mint egy félszázévesen keresztül állt fenn az ugynevezett felső sétateren és a fennmaradt feljegyzések szerint egy kápolna előfala volt, amelyet még Mária Terézia idején és gróf Haller Pál főispánsága alatt, 1758-ban javítottak ki. Az érdekes és történelmileg nevezetes torony összeomlásának oka eddig ismeretlen.

— **Megsemmisül a Jupiter-bolygó?** Newyorkból jelentik: Lyle Abbott híres amerikai csillagász a losangelesi Griffith csillagvizsgáló óriás-tévköszövével megállapította, hogy a Jupiter bolygót rejtélyes kitérések megsemmisüléssel fenyegetik. A tudós körülbelül 3000 kilométer széles korongokete viharfelhőt látott 10 fokkal a bolygó egyenlítőjétől délre, az óriási felhő közelében két gyöngyalaku felülettel, amelyet fekete gyűrű vett körül. Felteszi, hogy a felhő elemi erejű vihar tombolásának jele, vagy hogy katasztrófális tüzhányó-kitörések löveltek óriási vulkáni hamutömegeket a Jupiter felső légkörbe.

Ne gondolkozzon sokat! Válasszon egy szerencsés sorsjegyet a GOLDSCHMIDT Bankban! Pár nap múlva húzás!

— A „Societatea pentru Ajutor Mutual a Pensionarilor din Arad” (Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesülete), Bul. Regele Ferdinand Nr. 37. Értesítjük az állandóválasztmányi tag urakat, hogy a rendes havi választmányi ülés f. hó 12-én, szombaton délután 4 órakor az egyesület helyiségében lesz megtartva, amelyre a választmányi tag urakat meghívjuk. Egyben felhívjuk az összes tag urakat, akik tagsági díjakkal hátralékban vannak, hogy jogaik megvédése céljából a tagsági díjakat rendezni sziveskedjenek. Teodor Stan, elnök.

— **Megjelent az Erika.** Most hagyja el a sajtót Seidner Imre regénye, amelynek írója a szimbólikus „Erika” címet adta. Hogyan jut el a főhős az élet hányódásain és küzdelmein keresztül a valóság felismeréséhez, hogyan látja meg a felszín mögött meghúzódó liddeg reálitást és hogyan tanul meg hinni a fiatalok élményeinek helyett az emberi boldogság apró örömeiben, azt meséli el a könyv meghatóan szép és izes magyar nyelven, Seidner Imre tollának szordinós muzsikájával. Valóságos szerelmi vallomás ez a könyv, ujjongó óda a szépséghez, a szeretlemhez, a természethez, az embernek a boldogságba vezető örök hitéhez.

— **Angol—japán konfliktus a Távolkeleten.** Sanghai. A Reuter ügynökség jelenti: A japán katonai hatóságok erőlyes tiltakozást jelentettek be a sanghaji angol hatóságoknak a Jangce folyamán történt incidenssel kapcsolatban. Állítólag egy angol hadihajó gépfegyvertüzéleszt indított a folyó mentén haladó japán csapatokra. A brit hatóságok szerint ez az állítás nem felel meg a tényeknek.

— **A kötelező vérvizsgálattal kapcsolatban** arról értesültünk, hogy az egészségügyi kampány alkalmából elrendelt vérvizsgálatokat (ide tartoznak az ital- és élelmiszeriparágakban dolgozó tulajdonosok és alkalmazottak) nemcsak az állami laboratórium végzi, hanem azok az egészségügyi minisztérium autorizációjával rendelkező privát orvosi laboratóriumokban is elvégeztethetők.

— **Mussolini sétarepülése.** Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök tegnap egy hárommotoros bombavető repülőgéppel egyedül felszállt és előbb az adriai parton repült végig, majd gépével 4000 méteres magasságba repült fel és átrepülte az Abruzzo hegységet. Miután visszatért a repülőtérré, felülvizsgálta a légi kikötő berendezését, majd gépkocsival Pascarába utazott, ahol nagy óvációval fogadták.

— A „Societatea Pensionarilor Publici si Particulari din județul Arad”. Str. A. Mocioni No. 2. Köz és Magánalkalmazottak Nyugdíjesülete szombaton, f. hó 12-én délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes és póttagjai ezennel meghívja az elnökség.

Színház

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Péntek: Román előadás.
Szombat délután 6 órakor: „Hazaláró lélek”. — Este 9 órakor: „Idegyere, rózsám”. (Pompás muzsikájú operettműködés. Itt először. Kétféle szereposztásban. Gábor Mara vendégfellépésével).

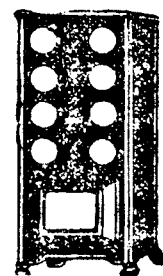
* November 20-ra maradt a Kolping színelőadás. A katolikus Népszövetség „Kolping” ifjúsági tagozata november 13-ára hirdetett előadása elmarad. Mint ismeretes, az egyesület tagjai „Mágnás Miska”-t vasárnap délután 5 órai kezdettel akarták előadni az Iparos Otthon disztermében, azonban a vilnai zsidó társulat négynapos vendégjátéka miatt átengedték a vendégtársulatnak az előadótermet. Az aradi római katolikus Népszövetség ifjúsági tagozatának „Mágnás Miska” előadását éppen ezért egy héttel későbbre, vagyis november 20-ra halasztották.

* **Gábor Mara eredeti angol betéteket énekel az „Idegyere, rózsám” szombat esti premierjén.** A színháznál nagy várakozással tekintenek a szombat esti grandpremier elé, amely kétféle jelentőségű az aradi közönség szempontjából. Az új operett, amely bemutatásra kerül, nagyszerűen izesített, zamatos muzsikájú, szel lemes szövegű, fordulatos cselekményű, szóval minden kelléke megvan arra, hogy ugynevezett nagypremierré avassa a közönség. A szombat esti bemutatás másik jelentős eseménye Gábor Mara aradi vendégfellépése. Hogy milyen bűbajos ez a művészsasszony, mennyi lelket, mennyi életet tud vinni a színpadra, ez már most kialakult a próbákon. Gábor Mara és vele együtt az egész operettgyűjtés ambicióják a darabot és ez már maga a siker, ami csupán a közönség részéről vár jóváhagyásra. Külön eseménye lesz a szombat esti bemutatón Gábor Mara eredeti angol betétszövege, a „Lambeth walk”, amely az egész világot hatalmas siker mellett járta be. Gábor Mara ezt a slágert eredeti szöveggel éneke. Mindenki idejében gondoskodjon jegyéről.

Világhírű színészekkel jön Aradra a vilnai zsidó szintársulat

Fany Juter primadonna és Sabbath Sabbath tenorista, a berlini Staatsoper volt tagjai Aradon

A vilnai zsidó szintársulat, amely november 12-én kezdi meg vendégjátékait az aradi Iparos Otthonban, olyan színészi erővel jön Aradra, akiknek a nevük európai viszonylatban is márkát jelentenek. A nagyszerű társulat primadonnája Fany Juter, aki a berlini Staatsoper dédelgetett, csodáshangú énekesnője volt. Partener Sabbath Sabbath, aki mint a berlini Staatsoper első tenoristája szerzett magának hírnevet. A társulat többi tagjai között ott van Klara Zigler szubrett, Bernhard Ruizber buffó, Schmidt Wolfensohn bonviván, Paul Grünspann jellemszínész. Solomon Schuster avaszínész, Sidi Reinbach hősnő és még negyven elsőrangú színművész, akik valamennyien elsőrangúak a maguk nemében. Az egyéni értéken kívül a csodás rendezés és összjáték teszi a vilnai zsidó társulat minden egyes előadását feledhetetlen élménnyé. A remek együttes aradi vendégjátékai során operetteket, operákat, vígjátékokat és drámákat játszik, tehát rendkívül változatos és sokoldalú a műsor. Az első estén — november 12-én — a „Palesztinai szerelem” című frappáns operett kerül színpadra. Karmester Simon Wolfensohn. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában.

Megdrágult a tűzifa?

Akkor is

olcsón fűtök

„ZEPHIR”

kályhával

10 kgr. fával fűt egy **24** órán át normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**
„ELITE” tüzhely kályhagyára.

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalán árjegyzéket.
Consum és Intermare könyvre 8 havi hitel.
Cserakut Csetey és Seitz vaskereskedés Arad
Bul. Regele Ferdinand 49.

Tudósításunk befejező része Dr. Kupfer Miksa búcsúbankettjéről

getést folytatott a távozó dr. Kupfer Miksával, aki a következő nyilatkozatot adta:

— **Banálisan hangzana, ha bucsu-szólamokat mondanék, hiszen nem is oly messze távozon. Azonban nem hallgathatom el, hogy végtelen számközzel távozzon e városból, ahol 14 esztendő orvosi működése alatt annyi élet kezdetének voltam szemtanúja. Átérezem azon veszteség súlyát is, amely távozásommal megváltozhatatlanul bekövetkezik: az itteni barátoktól és ismerősöktől kell elszakadnom. Távozásom alkalmával hangsúlyozhatom, hogy itt, Aradon kellemessé tette az életem azon rokonszeny-megnyilvánulás és szeretet-tölmácsolás, mely vallási és nemzeti különbség nélkül állandóan megnyilvánult. Itt különösképpen tapasztalhattam, hogy a humanizmus szelleme meggyökeresedett és ezért mindig kellemes gondolatokkal emlékezem a városra, ahol annyi barátom él.**

A bankett a legkitünőbb hangulatban a késő éjszakai órákban ért véget. Dr. Kupfer Miksa a mai nap folyamán, délelőtt 11 órakor utazik el Aradról, hogy Nagyváradon megkezdhesse felelősségteljes munkáját.

— A délafrikai államszövetség is elismeri az olasz császárságot, Pretoria. A délafrikai szövetség kormánya határozati javaslatot hozott, mely szerint elismerik Olaszország szuverenitását Etiopia felett. (Rádor.)

Műhelyáthelyezés!

Ezúton értesítem igen tisztelt és nagyérdemű rendelőimet, hogy

bádogos-szerelő,

valamint fémáru és galvanizáló műhelyemet áthelyeztem a (volt Dengel-bázisból)

a Str. Cantacuzino No. 31. szám alá (száját házba)

Kiváló tiszteléttel:

Kőszeghy Sándor Fia-cég

Telefon: 15-16. sz.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:

VOJTEK gyógyszerár. Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15-10.)

DANCIU gyógyszerár. Piata Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15-78.)

BERNÁTH gyógyszerár állomással szemben

BERNER gyógyszerár, Saguna-ut.

Ne kísérletezzen, hanem Hammernál vegyen!!

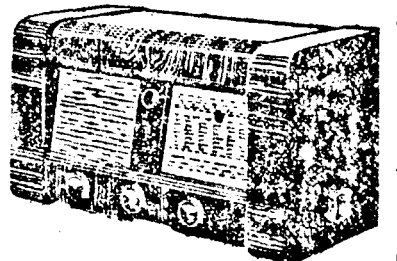
500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül válasszhat

Az összes világmárkák raktáron!

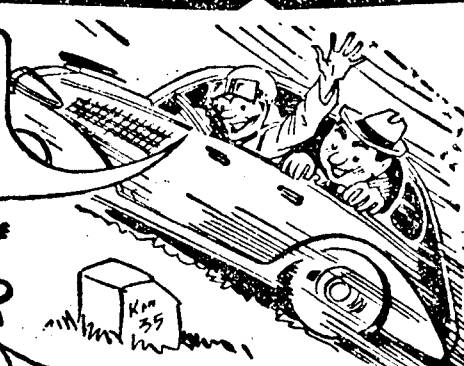
„Graetz”, „Minerva”, „Eumig”, „Kapsch”, „Standárd”, „Orion”, „Radione”, „Zenith”, „Strasfurter”, „Imperial”, „Baronette” rádiók

Kedvező részletről és árakról kaphatók

HAMMER ZSIGMOND és FIA Bul. Regele Ferdinand 27. Tel. 18-47.

— Mi jutott eszébe, Karácsony apó? Nem gondolja, hogy túl korán látogat meg?

— Nem bizony! Egész évre alkalmaztak az **AURORA** FIÓKJAI, HOGY **MILLIÓKAT** OSZTOGASSAK AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

NOVEMBER 15-ÉN A XVII. SORSJÁTÉK 13. OSZTALYÁNAK A HULLÁSA

HELYI CÍM: **Aradmegyei Takarékpénztár**

SPORT KOZLONY

Perneki vagy Szabó Béla nélkül áll ki az AMTE a Tricolor elleni kupamérkőzésre

Szombaton érkezik meg a Tricolor CFPV Aradra

Az AMTE csapata nagy gonddal készül a vasárnapi kupamérkőzésre, sajnos, azonban sérülések megakadályozták, hogy a Tricolor ellen a legjobb együttessel állhasson ki a piros-fekete csapat. Szabó Béla térde nincsen teljesen rendben, Perneki pedig vérömlenlyel laborál és így a csapat összetétele még bizonytalan. Stoffa Sándor, az AMTE népszerű edzője szerint a két játékos közül az egyikre feltétlenül számít a vasárnapi mérkőzésen, azonban, hogy kettőjük közül melyik lesz játékos, az csak szombaton dől majd el. Annyi bizonyos — tekintve, hogy nem sok választás áll rendelkezésre — Dvorzsák kerül be a csapatba és most csak az a kérdés, hogy Szabó, vagy pedig Perneki helyére. Az AMTE a Tricolor CFPV ellen tehát így állhat fel:

Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi, Szabó (Dvorzsák), Szaniszló—Bermoser, Léo, Perneki (Dvorzsák), Reinhardt, Batrin.

A ploesti Tricolor szintén egy tartalékkal áll ki az AMTE ellen, ugyanis Dobra játéka alighanem idén már nem számíthatnak. Helyettese Lupaş lesz, aki előtt nem ismeretlen a középfedezet posztja, míg az ő helyére Radu kerül a csapatba. A Tricolor CFPV szombaton érkezik Aradra 12 játékosal és az AMTE elleni csapat a következő lesz:

Schramek—Hetzer, Dunareanu—Popa, Lupaş, Radu—Dick, Boksa, Kovács I., Mosko, Kocsis.

Tartalékként Gallis jön a csapattal. A vasárnapi mérkőzés egyébként már 2 órakor kezdődik, tekintettel a kupamérkőzések esetleges meghosszabbítására.

A szövetségi díj

mérkőzése során az elmúlt vasárnap a Titanus—Hakoah meccset bonyolították le, amely a Titanus 10:0 arányú győzelmével végződött. Tekintettel arra, hogy az elmaradt Titanus—Transilvania mérkőzést még lejátszák, a küzdelmek még nem nyertek befejezést. A táblázat, amelyről immár csak ez az egy mérkőzés hiányzik, így fest:

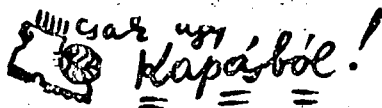
1. AMTE	6	5	—	1	22	3	10
2. Gloria	6	5	—	1	19	5	10
3. Transilvania	5	2	1	2	12	16	5
4. ATE	6	2	1	3	14	20	5
5. Titanus	5	2	—	3	18	12	4
6. Crişana	6	1	1	4	7	18	3
7. Hakoah	6	—	3	3	3	21	3

A világ legjobb nehézsúlyú ökölvívója

a newyorki „The Ring” szerint októberben az alábbi sorrendben következnek egymásután:

Világbajnokok: Joe Louis USA.

1. Max Baer USA.
2. Bob Pastor USA.
3. Tony Galento USA.
4. Lou Nova USA.
5. Tommy Farr angol.
6. Gunnar Bärlund finn.
7. Roscoe Toles USA.
8. Maxie Rosenbloom USA.
9. Max Schmeling német.
10. Red Burman USA.

Stockholmban a dán—svéd teniszmeccsen a dánok 3:2 arányban győztek. A döntő mérkőzést a dán Plougmann nyerte a svéd Norlen ellen 6:4, 6:2, 2:6, 5:7, 6:2 arányban.

A vasárnapi elmaradt Jiu—Unirea MV mérkőzés pontjait valószínűleg nem kapja meg a Jiu, mert az Unirea játékosai vis major következtében nem utazhattak Petrozsénybe. A gyulafehérvári liceum ugyanis megtiltotta növendékeinek, hogy elutazzanak és így az Unireának nem volt egy csapatra való játékos. Az ügyben a nemzeti bajnoki bizottság dönt.

Az olasz tenisz-szövetség összeállította az idei tenisz-ranglistát, amelyben Palmieri nem rangsorozták, mert a kitűnő játékos ismét profi lett. A rangsorok a következők: 1. Canepile, 2. Quiravalle, 3. Kucel, 4. Taroni, 5. Bossi, 6. Vido, 7. Scotti, 8. Del Bello, 9. Levi della Vida, 10. Martinelli. Nők: 1. Frisacco, 2. Kozman, 3. Tonolli, 4. San Donnino, 5. Grioni.

O Románia nem vesz részt a jégkorong világ bajnokságon, miután az UFSR véleményezése szerint a román válogatott még nem olyan erős, hogy anélkül, hogy a román sport tekintélyének ártana, résztvehessen a világ bajnokságon.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak a jóbarátoknak, ismerősöknek és volt kartársaknak, akik drága halottunk végtisztességén megjelentek, ravatalát koszorúkkal és virágokkal, ékesítették és ezzel nagy fájalmunkat igyekeztek enyhíteni, ez utón mondunk szeretetteljes, hálás köszönetet.

Arad, 1938. november 9.

Böszörményi és Hös-z család, valamint az összes rokonok.

A lengyel bajnokságban

az általános szokástól eltérően, nem ősztavaszi bajnokságot bonyolítanak le, hanem a naptári évben — tavasz-ősz beosztásban — rendezik meg a bajnoki versenyt. Idén a Ruch csapata nyerte meg a bajnokságot nagy fölényrel a Warta előtt, amely utóbbi azonban olyan eredménnyel büszkélkedhet, amelyet kevés „második” mondhat el: az őszi mérkőzések során 6:0 arányban győzte le a bajnok Ruch-ot.

A végső táblázat a következő:

1. Ruch	18	13	1	4	57:35	27
2. Warta	18	9	3	6	58:38	21
3. Wisła	18	8	4	6	41:36	20
4. Polonia	18	9	1	8	40:38	19
5. Pogon	18	9	1	8	23:26	19
6. AKS	18	8	2	8	42:29	18
7. Cracovia	18	8	2	8	37:42	18
8. Warszawa	18	7	1	10	34:47	15
9. LKS	18	4	4	10	25:45	12
10. Smigly	18	5	1	12	29:50	11

O Tánccélutánokat rendez az AAC. Az AAC klub-helyiségében minden vasárnap és ünnepnapokon délután 5 órai kezdettel nagyszabású tánccélutánokat rendez. Kitiűnő zene áll a tánckedvelők rendelkezésére és bizonyosra vehető, hogy az atléták tánccélutánjai a téli idény folyamán nagy népszerűsége fogják szerezni.

O Skócia—Wales 3:2 (1:1). Remek játékkal győzött a skót válogatott az Edinburghban megtartott mérkőzésen.

O 5000 lei jutalmat kapnak fejenként az FC Rapid játékosai, ha vasárnap legyőzik a Ripensiat.

O Tekeverseny az AAC-pályán. Az AAC tekepály hivatalos felavatására ezen a héten kerül sor, amikor szombat este 9 órai kezdettel nagyszabású egyéni tekeversenyt rendeznek, remek díjakkal, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel pedig klubközi csapatversenyt bonyolítanak le az AAC, Infratirea, Tricolor és a temesvári CFR és Electrica csapatainak részvételével.

O Boksaj a Ferencvárosban? Boksaj, a Sparta kapusa, aki többször védett a cseh válogatottban. Boksaj ungvári származású magyar fiú és ilyenformán most magyar állampolgár lett. Boksajt hír szerint a Ferencváros szerződött, hogy vele erősítse meg a többi csapatrésznél gyengébb védelmét.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviseleténél:

Kunstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Kalmár József elektrotechnikai vállalat Költözködésnél esillár- és rádióáthelyezések, villanyvezetékek utánpótlása, villanykörték, villanyvasalók. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

Sír. Bratianu 1. Tel. 11-10.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A vasútvonal tulajdoni változása folytán

a romániai exportőrök Lengyelországon át kénytelenek az élőállatot Prágába szállítani

Szatmárról jelentik: A csehszlovákiai területváltozások óta a romániai élőállatszállításban nagy visszaesés mutatkozik. Eddig ugyanis az élőállat Halmi határállomáson keresztül ment Prágáig. Most — mint ismeretes — a cseh vasútvonal egyrésze Magyarországhoz került és mindaddig, míg a magyar-cseh vasúti egyezményt alá nem írják, Halmi keresztül romániai élőállat szállítmányok nem juthatnak tovább Nagyszőlősnél. A romániai állatexportőrök úgy próbáltak segíteni a helyzeten, hogy a cseh-máramarosmegyei

Körösmező határállomáson keresztül Lengyelországba és onnan Csehszlovákiába, illetve Prágába irányítják a szállítmányokat. Azonban már az első ilyen szállítmány elakad a cseh-lengyel határnál, mivel a lengyel vámhatóságok tranzító engedélyt kértek, amivel pedig a romániai élőállat-exportőrök pillanatnyilag nem rendelkeztek. Jelenleg a cseh-román határon vesztegelnek a szállítmányok, mert az exportőrök mindeddig hiába próbálkoztak Varsó útján megszerezni a szükséges tranzító engedélyeket.

Veszélybe került az európai kereskedelem helyzete Kinában

Japan óriási tőkét fektet be kínai vállalkozásokba

Pekingből érkező jelentés szerint 350 millió yen alaptőkével részvénytársaság alakult, melynek célja Észak-Kína japán ellenőrzés alatt történő gazdasági kihasználása. Ez a társaság ellenőrzési majd az összes jelentős iparvállalat tevékenységét. Szakértők szerint még egymilliárd 400 millió yenre van szükség, hogy egy négy éves terv alapján kihasználhassák ennek a vidéknek gazdasági kincsét.

Berlini jelentés arról számol be, hogy német gazdasági körök aggodalommal figyelik azt a mozgalmat, amellyel az európai kereskedelmet

Japán ki akarja szorítani Kinából. Az érdekeltek azt hangoztatják, hogy ez ugyanolyan káros lenne Németország számára, mint Amerika, vagy Anglia részére. Nagy veszélyt jelent Japánnak az a törekvése, hogy a kínai valutát a japán valutához kössék.

Nagy figyelmet szentelnek egyébként pénzügyi körökben azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket Csang Kai Sek, Clarke Carr angol követel folytatott és amelyekből a kínai ellenállásnak megerősödését várják.

Megbüntetik azokat, akik nem vezetnek szabályosan és a valóságnak megfelelően üzleti könyveiket

A repülőbélyegtörvény új intézkedéseinek alkalmazása — Kivételt képeznek a kiskereskedők és kisiparosok

A nemzeti repülőbélyegpénztár igazgatótanácsa legutóbbi ülésén részletesen megtárgyalta azokat az intézkedéseket, amelyeket az új repülőbélyegtörvénnyel kapcsolatban foganatosítani kell. Megtárgyalták mindenekezt azt, hogy milyen intézkedéseket kell életbeléptetni annak ellenőrzése végett, hogy szabályszerűen lerójják-e a repülőbélyegilletéket, vagy sem.

A repülőbélyegtörvény 1938 október 13-ikán életbeléptetett módosított szövegének 9. szakasza úgy intézkedik, hogy abban az esetben, ha a kereskedők nem rendelkeznek az előírt üzleti könyvekkel, vagy pedig nem vezetnek azokat szabályszerűen és naponta, vagy pedig a valóságnak meg nem felelő adatokat vezetnek be, akkor büntetésben részesülnek.

Ez az eső eset, amikor bírsággal sújtják az üzleti könyvek szabálytalan és a valóságnak meg nem felelő vezetését. Eddig hasonló esetekben a megtorlás csak az volt, hogy nem fogadták el az adókievetések alkalmával alapul az ilyen üzleti könyveket. Az új repülőbélyegtörvény 15. szakasza értelmében az üzleti könyvek szabálytalan, vagy a valóságnak meg nem felelő vezetése 2.000-tól 20.000 lei-ig terjedő bírságot von maga után. Visszaesés esetében a bírság ennek az összegnek a kétszerese.

Mivel az új törvény harminc napos határidőt engedélyez a repülőbélyegpénztár pótllólag történő alkalmazására, a tulajdonképpeni ellenőrzés november 13-ikán, vagyis a törvény megjelenésétől számított 30 nap eltelte után kezdődik meg.

Kivételt képeznek a fenti rendelkezések alól azok a kiskereskedők és kisiparosok, akik az évi 200 leies átalányt lefizették és akik ezzel mentesültek az üzleti könyvek pontos vezetése alól. Nem lehetetlen azonban, hogy később ezt a kivételezést megszüntetik, mert a könyvek hiányában

a pénzügyi szervek nehézségekbe ütköznek a forgalmi adó megállapításánál. Ha a bírságot 10 napon belül kifizetik, akkor azt egyharmadára szállítják le.

A legfőbb karte lügyi bizottság több gyár bezárását javasolja

Bucuresti. A legfőbb kartellügyi bizottság szokatlanul új problémával foglalkozik, amiről értesítette a nemzetgazdasági minisztériumot. A jelentés szerint a legfőbb kartellügyi bizottság bizonyos számú gyárat be akar zárni, hogy ezzel a konkurrenciát elhárítsák. A megszüntetett gyárak tulajdonosai évi juttatást kapnának. A Tempo szerint ez a terv a nemzetgazdasági minisztérium részéről ellenállásra fog találni.

Huszezer vagon búzát exportálunk Hollandiába

A kormány aláírta a Hollandiával kötött új transzferegvezményt. Ennek értelmében azokat az összegeket, amelyekkel Hollandia romániai áruk vásárlása címen tartozik, esedékesség idején holland forintokban lefizetik a Nederland Clearing Intituthoz. Az így letétbe helyezett összegek 30 százaléka szabad forgalom tárgyát képezi.

Ugyancsak megegyezés jött létre a két ország kormányai között arra vonatkozóan, hogy Hollandia 1939. június 30-ig 200 ezer tonna, vagy is 20 ezer vagon egészséges buza bevételét engedélyezi. Ez a mennyiség az 1938. évi termésből való és fajsúlya legalább 77 kg. kell legyen. Az új transzferegvezmény 1939. június 30-ig marad érvényben.

Átszervezik a városok pénzügyi gazdálkodását

Bucuresti. A pénzügyminisztérium felügyelői hetek óta ellenőrző vizsgálatokat tartottak a főváros és számos vidéki város pénzügyi gazdálkodásában. Az ellenőrzések során több esetben megállapították, hogy egyes városok pénzügyi gazdálkodása nem elégti ki sem a lakosság, sem a kincstár érdekeit. A vizsgálatok alapján a pénzügyminisztériumban törvénytervezet készül a városok pénzügyi gazdálkodásának átszervezésére és egységesítésére.

Ide gyere rózsám

Engedjen ennek a felhívásnak, nézze meg szombán este ezt a szenzációs premiert

Gábor Marával

= Emelkedett Németország nemzeti bevétele. A „Wirtschaft und Statistik” című lap jelentése szerint Németország nemzeti jövedelme 1937-ben 71 milliárd márka volt, vagyis 9.4 milliárd márkával több, mint az előző évben.

= Miként számolják el a vámhivatalok a szabadforgalmi devizákat. A pénzügyminiszter rendeletet küldött az összes vámhivatalokhoz, amelyben megállapította a szabadforgalmi devizák új árfolyamait, a vámolásokkal kapcsolatban. Az új árfolyamok a következők:

Belgas (kliringben)	42.10—43.75 lei
belgas 15%-os kvóta	50.—51.40 „
svédkorona 30%-os kvóta	73.50—73.62 „
dollár, 30%-os kvóta	298.— „
holland forint, 30%-os kvóta	161—165 „
svájci frank, 30%-os kvóta	67.80 „
francia frank, 30%-os kvóta	8.15 „
angol font, 20%-os kvóta	1.217.75—1.249.80 „
angol font, 40%-os kvóta	1.030.40—1.063.15 „
angol font, 30%-os kvóta	1.425.—1.445.— „
csehszlovákia (szabadforgalmi)	3.08—4.05 „

A fenti új árfolyamok november 7-én léptek életbe.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Marit m Roman gőzösoivel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

BUCURESTI Calea Victoriei 70. st. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39 - 89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.
Tel. 15—90.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —
PÉNTEK, NOVEMBER 11.

București. 6.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A rádió zenekarának játéka. Vezényel: Ion Ghiga. Indulók és nyitányok. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Suppé, Fucsik, Caudella, Joh. Strauss, Heuberger, Beethoven, Mascagni, Saint-Saens. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Vegyes zene gramofonlemezek. 19: Felolvasás. 19.15 Francia zene gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Berlioz, Fauré, Duparc, Debussy. 19.50: Viorica Anghel énekhangversenye. 20.15: Rádióegyetem. Nicolae Iorga egyetemi tanár előadása. 20.35: Gounod: „Faust”, opera 5 felvonásban. Az I. felvonás után (21—21.15) Eminescu-versek. A II. felvonás után (21.41—21.55) Sport. Hírek. A III. felvonás után (22.40—22.55) Hírek. A IV. felvonás után (23.25—23.40) Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Livingstone, az Afrika-kutató. 11.45: A debreceni kollégium orvosainak és egészségügye. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Utána Bókai Antal hegedül, Lux József énekel, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos idő-

jelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A fényképezés száz esztendeje. 18.25: Sportközlemények. 18.30: Böszörményi Nagy Béla zongorázik. 19.10: A magyar szellem Közép-Európában. Aradi Zsolt előadása. 19.30: Dénes József cigányzenekara. Közben 20: Hírek és 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.52: Helyes magyar kiejtés. 20.55: A lengyel rádió ünnepi műsora a lengyel függetlenség 20-ik évfordulóján. Közvetítés Varsóból. 22.05: Hírek. 22.30: A 2. honvédegyeztetés zenekara. Közben 23: Időjárásjelentés. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Olasz dalok (hanglemezzel). 0.10: Operettnyitányok és keringők.

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20.25: Erzsébet királyné, az irodalombarát. 21: Egy belvárosi uccácska. 21.25: Magyar műdalok.

SZOMBAT, NOVEMBER 12.

București. 6.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Rubinstein, Csajkovszki, Saint-Saens, Stan Golestan, Elgar, Dvorák. 14.10: Hírek. 14.30: Gramofonlemezek. Részletek operettek-ből. Offenbach: Perikola, Lehár: Paganini, Planquette: A cornevillei harangok. Cuvier: Lila dominó, O. Straus: Csokoládékatoná. 15.10: Külföldi közlemények. A rádióval kapcsolatos ügyek. 17: Ora strajerilor. I. Nicolae Năstase mérnök előadása. II. Hapójáték. 18.15: Ora „Munca și vocă bună”. I. Képek a bányászéletből. II. Em. Desliu énekszámai, zongorakísérettel: Románcok és népdalok. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Emanoil Bucuța felolvas. 19.32: A rádió zenekara hangversenye. 20.25: Rádióegyetem. 20.40: Lengyel dalok. 21: A rádió üzenetei. 21.15: A Ghindă-jazz játéka.

Cristian Vasile énekszámaival. 22: Sport. Hírek. 22.15: Eugen Popescu énekhangversenye. 22.40: Táncczene gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: A Costică Tandin-zenekar. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Móricz Pál elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? A Múzeumkert szobrai ismerteti Mesterházy Jenő. 13: Déli harangszó. Utána: Oláh Kálmán cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Móra Panka meséi. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Etüdök. Zongorán előadja Schwab Miklós. 18.35: Mit üzen a rádió? 19: Vargha Imre magya nótákat énekel, kísér Sári Elemér cigányzenekara. Közben 19.30: Helyes magyar kiejtés. 20: Hírek. 20.15: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30: Aranysziget. Szinpadai ballada hat részben. Irtá Dékány András. Utána kb. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Indulók. Gramofonlemezek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Az Operaházi Zenekar. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági felőrá. 19.30: Ötvenéves az Fűtős-íng. 20.25: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek. 22.25: Muszorgszkij—Ravel: Egy kiállítás képei. (Hanglemezzel.)

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A lenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

HÁZASSÁG

Házasságközvetítés. 900 prima előjegyzés. Levélcím: Căsuța poștală 114. Timișoara. 6525

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román, francia kislányok keresetük hét éves fiúgyermek mellé. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6512

Fényképész retusor (nő) elvételük. Szabó fotostúdió. Bul. Reg. Maria 10. 6946

LAKÁS

Kiadó a belváros legforzalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cím a kiadóban. 6077

Zsigmondházán egyszoba, konyha, élezkamrás magánház gyümölcsösrel nov. 15-re kiadó. Cím a kiadóban.

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. Cím: Hammer kerékpárüzlet, Piața Avram Iancu 5—6. 6766

Keresték butorozott kétszoba, konyha és fürdőszoba december 1-re. Cím a kiadóban. 6943

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kaphatók gyári leraktnál. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban. 6765

Zongora, Hamburger, keresztműs (hárfapédálos), egész rövid, modern, olcsón, sürgősen eladó. Megbizott: „Tempo”.

Briliánsköveket

Ékszer, keleti és bejötti szőnyegeket magas áron veszek sürgősen megbízom részére.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, esztlárok, uriszobaberendezés, recamer, antik illógar-nitúrák olcsón és nagy választékban.

Záloghitel

közvetítünk a timișoara-i zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, F. scher Eliz-palota.

Zongora, rövid, keresztműs, elsőrendű, eladó. Cím a kiadóban. 6944

Prizmás látszóvet (nem színházi) keresek megvételre. Comisio biz.-üzlet: Dacia-kávéház mellett. 6948

KÜLFÖLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért, ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásajtókat, — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenféle értékes holmit, lim-lomát stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásokra. Levelezőlap- vagy személyes hívás: hazhoz jövök. Ujdu-ucca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-18. Telefon 26-13.

megbízhatóság

LOTERIA DE STAT

15 November 1938

20 új milliomos

1 - Egy sorsjeggyel

WAGONS-LITS
BOOK-ING

Aradon a Minorita-palotában
Postacsekk-kontó száma: 24.018.

Nyomtatott Aradon, az ARADI NYOMDAVÁLLALAT rotációs-gépén.

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott) előnyös ajánlatok

MAGÁNHAZAK:

Központban magasföldsztes, összkomfortos, ha szobás, személyzeti helyiségek, szuterén, házmeztelakás. 220 öf park. 900 ezer. — Közkórház táján magasföldsztes, négyszobás, elő, fürdő, cseledszobás, szuterén, parkett, esslingent rollók, 250 öf kert, 650 ezer. — Fűtérhez közel magasföldsztes, hátszobás, hallós, parkett, fürdőszoba, nagy szuterén. 600 ezer. — Gleria-pályához közel új magasföldsztes, háromszobás új villa, elő, fürdő, cseledszoba, parkett, esslg. rollók, terméskő facade, kert, 500 ezer. — Új társadalombiztosítóhoz közel magasföldsztes, masszív négyszobás, nagy szuterénnel, esslg. rollók, kedv. fiz. felt. 460 ezer. — Iancu-térhez egészen közel magasföldsztes, ötszobás, elő, fürdő, cseledszobás, pince, 450 ezer. — Macioni-ucca mellett magasföldsztes, két lakással alakítható négyszobás, fürdőszobás (2 konyha és 2 kamrával) pince, 400 ezer. — Városligetközeli új magasföldsztes, négyszobás, elő, fürdőszobahelyiséggel, esslg. rollók, pince, mosókonyha, uccában vízvez., 300 ezer. — Állomáshoz vezető főuton, kettőstelekre épült háromszobás sarokház, elfelezhető telek, telekárban 280 ezer. — Hegyaljai indóházhoz közel új háromszobás (csukott folyosóról közvetlen bejárat mind a három szobába), elő, fürdőszobával, pince, mosókonyha, cserépkályhák, 265 ezer. — 4. autobusjárati megállójánál magasföldsztes, négyszobás, 2 konyha és 2 kamrával, (két lakással alakítható) 260 öf kert, kedv. fiz. felt., 260 ezer. — Marospart új magasföldsztes, kétszobás villa, elő, fürdőszobahelyiség, terrasz, kedv. fiz. felt., 195 ezer. — Tisztviselőtelepi magasföldsztes, szép ház, terrasz, esslg. rollók, kedv. fiz. felt., 160 ezer. — Kölcson bekebelezésre. 6942